

عنوان مقاله:

تجزیه ضرایب مسیر صفات مرتبط با عملکرد دانه در ژنوتیپ های مختلف گندم تحت شرایط آبیاری نرمال و تنش خشکی

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و فراوری محصولات زراعی و باغی، دوره 12، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

بهنام طهماسب پور - University of Mohaghegh Ardabili

سدابه جهانبخش - University of Mohaghegh Ardabili

علیرضا تازی نژاد - Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran

حمید محمدی - Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran

علی عبادی - University of Mohaghegh Ardabili

خلاصه مقاله:

به منظور تعیین همبستگی و روابط بین صفات مختلف در گندم نان، ۳۰ ژنوتیپ به عنوان فاکتور فرعی تحت آزمایش کرت های خرد شده در طرح بلوک های کامل تصادفی در مزرعه با سه تکرار در شرایط آبیاری نرمال و تنش خشکی در سال ۱۳۹۵-۹۶ بررسی شدند. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که بین ژنوتیپ ها از نظر اکثر صفات مورد مطالعه اختلاف معنی دار وجود داشت. اثر متقابل ژنوتیپ × تنش برای کلیه صفات، به جز وزن هزار دانه معنی دار بود، که بیانگر تاثیر متقابل ژنوتیپ و محیط بود. از نظر عملکرد دانه تحت شرایط نرمال، ژنوتیپ های ۳-۹۴-۰ و حیدری به ترتیب با میانگین های ۴۳۷ و ۴۲۷ گرم در مترمربع به عنوان برترین ژنوتیپ ها شناخته شدند. تحت شرایط تنش خشکی در مرحله گلدهی، ژنوتیپ های ۴-۴-۰ و ۶-۴-۰ به ترتیب با میانگین های ۱۰۴ و ۱۰۸ گرم در مترمربع کمترین عملکرد دانه را به خود اختصاص دادند. بر اساس نتایج رگرسیون چندگانه، در شرایط آبیاری مطلوب صفات مساحت برگ پرچم، تراکم سنبله، تعداد روز تا ۵۰٪ گلدهی و طول سنبله ($R^2=0/466$)، و در شرایط تنش، صفات سرعت پر شدن دانه، طول دوره پر شدن دانه و عملکرد کاه ($R^2=0/736$) بیشترین تغییرات عملکرد دانه را توجیه کردند. بر اساس نتایج تجزیه مسیر، صفات مساحت برگ پرچم، تراکم سنبله و طول سنبله در شرایط مطلوب و صفات سرعت پر شدن دانه، طول دوره پر شدن دانه و عملکرد کاه در شرایط تنش اثر مستقیم و مثبت بر روی عملکرد دانه نشان دادند. به طور کلی در شرایط نرمال صفات تعداد دانه در سنبله، وزن هزار دانه، مساحت برگ پرچم، تراکم سنبله و طول سنبله و در شرایط تنش صفات تعداد دانه در سنبله، سرعت پر شدن دانه، طول دوره پر شدن دانه و عملکرد کاه تعیین کننده عملکرد دانه بودند.

کلمات کلیدی:

Regression, Selection index, water deficit, رگرسیون, شاخص گزینش, کم آبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1606906>

